

Zkušební otázky ke státním závěrečným zkouškám

Bakalářské studium oboru Divadelní věda (akademický rok imatrikulace 2016/2017 a starší)

SZZk sestává ze tří částí: 1. teorie divadla, 2. dějiny divadla (světové nebo české divadlo) a 3. analýza divadelního představení, resp. inscenace. Studující táhnou po jedné otázce z teorie a dějin divadla, divadelní představení k analýze jim vybere zkušební komise na základě předloženého seznamu minimálně **30** zhlédnutých děl. Na písemnou přípravu mají studující 30 minut, stejná doba je vyčleněna i na samotné zkoušení (10 minut na každou část SZZk). K absolvování SZZk je zapotřebí uspět ve všech třech dílčích částech zkoušky.

Otázky

Teorie

1. Charakterizujte divadelní vědu, její předmět, základní, vedlejší a příbuzné disciplíny, problémy a metody, její vznik a vývoj.
2. Charakterizujte divadelní historiografii, její předmět, členění, problémy a metody. Stručně pojednejte o české divadelní historiografii, jejích hlavních představitelích a dílech.
3. Charakterizujte divadelní teorii, její předmět, členění, problémy a metody. Představte osobnosti a koncepce české strukturalistické a sémiotické divadelní teorie.
4. Charakterizujte divadelní kritiku, její předmět, funkce a formy. Vysvětlete, jaké funkce plnila kritika v období formování oboru divadelní věda a popište současnou situaci české divadelní kritiky.
5. Jak rozumíte pojmům procesualnost a přítomnost divadla? Představte základní teze Estetiky performativity Eriky Fischer-Lichte.

6. Charakterizujte koncept pohybu divadelního znaku Jindřicha Honzla a základní východiska českého divadelního strukturalismu.
7. Charakterizujte blíže specifika hereckého umění a jeho základních koncepcí. Jmenujte některé teatrology obírající se otázkami herectví?
8. Charakterizujte blíže specifika dramaturgie jako tvůrčí divadelní disciplíny. Uveďte příklady některých dramaturgů, kteří výrazně ovlivnili podobu divadla, kde působili.
9. Charakterizujte blíže specifika divadelní režie, její funkce, dílčí úkoly, fáze režisérovy práce. Jak rozumíte pojmu mizanscéna?
10. Charakterizujte blíže specifika divadelní scénografie, její architektonické, technické a výtvarné funkce. Které význačné české scénografy znáte?
11. Charakterizujte jednotlivé druhy a žánry divadla a objasněte kritéria jejich rozlišování.
12. Charakterizujte základní rysy, funkce a podoby dramatického textu. Pohovořte, jakým způsobem se klasická dramatická forma proměňovala v průběhu 20. století.

Světové divadlo

1. Rozlište jednotlivé vývojové etapy antického divadla, objasněte pojem divadlo-obřad. Charakterizujte antický divadelní prostor, jeho funkce a proměny, vztah prostoru a dalších inscenačních složek.
2. Charakterizujte evropské i české středověké církevní divadlo, jeho žánry a specifičnost divadelního prostoru. Jak rozumíte pojmu mansionový prostor?
3. Objasněte zdroje a postupy commedie dell' arte. Vyjmenujte specifické znaky tohoto divadla a typy postav. Jak rozumíte pojmu lazzi? Pouvažujte o ohlasech commedie dell' arte ve světovém i v českém divadle.
4. Charakterizujte témata a strukturu Shakespearových her, zařaďte je do kontextu Shakespearovy tvorby, věnujte se vybraným postavám.

5. Pohovořte o rozvoji španělského divadla v 16. a 17. století. Charakterizujte základní dramatické oblasti a žánry, vyjmenujte významné dramatiky a jejich stěžejní díla.
6. Charakterizujte normy a principy francouzského klasicistního dramatu a doložte na konkrétních dílech.
7. Charakterizujte vývoj evropského romantického dramatu. Uveďte základní znaky romantického dramatu, vymezte dramatické žánry. Jmenujte význačné autory v jednotlivých evropských zemích a charakterizujte jejich nejdůležitější díla.
8. Charakterizujte program realistického a naturalistického dramatu a divadla. Konkretizujte na tvorbě Meiningenských, Théâtre Libre, Freie Bühne, Independent Theatre a MCH(A)T.
9. Určete hlavní východiska první divadelní reformy a doložte vhodnými příklady (inscenační tvorba, programy a manifesty divadla apod.).
10. Uveďte nejvýznačnější představitele divadelní avantgardy, objasněte jejich východiska a divadelní reformy.
12. Vysvětlete pojem „druhá divadelní reforma“ a uveďte její principy, reprezentativní evropské osobnosti a soubory.
13. Charakterizujte tendence světové dramatiky v druhé polovině 20. století, zaměřte se na výrazné osobnosti a jejich tvorbu.

České divadlo

1. Charakterizujte základní společenské funkce divadla v českých zemích ve středověku. Začněte periodizací tohoto období.
2. Charakterizujte proměnu základních společenských funkcí divadla v českých zemích v období humanismu. Začněte časovým zařazením epochy.
3. Popište české lidové barokní divadlo. Zařadte je časově a charakterizujte sdílené barokní rysy i odlišnosti vůči ostatním formám barokního divadla.

4. Jak se projevil nástup osvícenských tendencí v divadle v českých zemích (rakouský kontext)? Popište, co znamená rok 1785, resp. 1786 v dějinách český hraného divadla.
5. Josef Kajetán Tyl a Josef Jiří Kolár byly dvě dominantní osobnosti český hraného romantického divadla 19. století. Pokuste se vyložit, co je spojovalo a co je rozdělovalo.
6. Pohovořte o počátcích moderní české režie. Charakterizujte divadelní program a vývoj inscenační tvorby Jaroslava Kvapila a Karla Hugo Hilara.
7. Objasněte tvorbu Osvobozeného divadla, charakterizujte programovou linii Jiřího Frejky a Jindřicha Honzla, V+W a "Děčka" E. F. Buriana.
8. Uveďte základní společenské a politické mezníky ve vývoji českého divadla po roce 1945 až do současnosti a jejich odraz v divadelní sféře. Jednotlivé periody stručně charakterizujte.
9. Charakterizujte význam působení Alfréda Radoka a Otomara Krejči.
10. Uveďte inspirační zdroje tzv. hnutí malých jevištních forem, charakterizujte základní rysy, principy tvorby, žánrové formy.
11. Charakterizujte vznik, vývoj a tvorbu Divadla Na zábradlí, pohovořte o dramaturgii v šedesátých letech 20. století. Jak rozumíte pojmu apelativní divadlo a s kterou osobností jej spojujeme?
12. Charakterizujte studiová divadla sedmdesátých a osmdesátých let 20. století, znaky jejich tvorby a osobnosti. Jak rozumíte pojmu nepravidelná dramaturgie?
13. Charakterizujte proměnu české dramatiky po roce 1989 a přibližte tvorbu reprezentativních autorů.
14. Charakterizujte inscenační tendence v českém divadle po roce 1989 s důrazem na nástup nové generace režisérů. Uveďte příklad režijní osobnosti a věnujte se její tvorbě.

Analýza a seznam zhlédnutých představení

Studující zkušební komisi předkládají vytištěný seznam zhlédnutých představení, který slouží jako základ pro zadání analytické otázky. V ideálním případě by měl být seznam sestavován již smyšlenkou na to, že kterýkoliv z uvedených titulů může být zvolen jako předmět analýzy. Pravidlem je, že pokud si studující táhnou otázku z dějin světového divadla, k analýze jim je přidělena česká produkce a naopak. Samotný výběr analytického přístupu nebo metody je individuální volbou každého studenta či studentky. Před zahájením zkoušení je třeba analytickou metodu specifikovat zkušební komisi.

Seznam by měl být vypracován na základě následujících pokynů:

- Seznam obsahuje alespoň 30 titulů.
- Seznam obsahuje živě shlédnutá představení a nanejvýš pět záznamů.
- Představení a záznamy by měly být řazeny buď chronologicky dle data uvedení, nebo abecedně dle prvního písmena českého názvu.
- K zápisu produkcí doporučujeme dodržet následující formu: český název (rok uvedení, režie/choreografie, divadlo či soubor, případně další informace o uvedení).

Příklad:

Displacement (2016, ch. Mithkal Alzghair, Compagnie Hek-Ma, viděno na festivalu 4+4 dny v pohybu, 2018).

Mýcení (2018, r. Jan Mikulášek, Divadlo Na zábradlí).

Nedostatečný nebo nedůsledně zpracovaný seznam zhlédnutých představení může být důvodem k nepřipuštění k SZK.